

ТАЊИСЛАВ

Линă вјерђе пелињицă,
Пје ħ-аљинă Дуњере,
Фрумуос виње о шајкуљицă,
Шајка бăтринă, кйрма ноуо,
Таје апа йн доуо.
Фуаје вјерђе ħ-о лаља,
Да йн шајкă ħиње јерја?
Ага, Сулејман паша,
Визйру йнпăратулуј,
Пруопта Цăљиградулуј.
Дар шајка ħиње о мйна,
Ун туркулец миħићел,
Њепуоцăл ħе Осмањел.
Зо йнтуорħа лопјецйљи,
Мйна шајка кйт пуħа.
Ла марħинă мј-о траħа.
Йнкуа ши йнкуоло привја,
Авја Ага ħе вјеħа,
Три фјеће пйнза албја.
Ће три зйље о албја,
Пје марј пјетре о йнħинħа,
Ши ну ље мај испрăвја.
Дар Ага ље йнтрјеба:
„Аскултац фјећилор йнкуа,
Ће кйнд ла пйнзă ѧлбиц,
Пје марј пјетре ље трийнħиц,
Ши ну мај ље испрăвиц.
Кйнд ој зйħе, боб нăут,
Фјећилор н-ац фи вăзут,
Спума апи спумујинд,
Тăласурљи йн мал бăтйнд,
Вопуор пје апă трјекйнд?“

СТАНИСЛАВ

Зелен лист пелина,
По мирном Дунаву,
Плови шајка,
Шајка стара, крма нова,
Дели воду на пола.
Зелен лист лале,
А у шајци, ко беше?
Ага, Сулејман паша,
Царски изасланик ,
Подршка Цариграда.
А шајком ко је управљао,
Турчин мален,
Османлијски потомак.
Вешто је управљао,
Свом снагом је веслао,
И до обале се довезао.
Амо и тамо погледао,
Имао је Ага шта видети,
Три девојке платно белеше,
За три дана га избелеше,
На велико камење распростреше,
И још не завршише.
А Ага их упита:
„Слушајте ме девојке,
Од кад платно белите,
И на каменима их распростристе,
И још не завршисте.
Кад изрекнем зрно од наута,
Нисте ли девојке виделе,
Пенушање воде,
Таласе да запљускују обалу
Брод да је водом пловио?“

Фуаје вјерђе фуој ђе мак,
Ну шћиц ђе ун војњик курат,
Фјећилор н-ац фи афлат,
Унђе Тањислав је багат?
Ђе три зйље јеу йл кат!
Доуо фјеће таћа,
Нума уна вуорбја,
Ау, Станка ибомњика,
Бат-о Свйнта Прећеста,
Ши ку Свйнта Вињерја,
Кă Тањислав н-о јубјешће,
Кăцауа ла Турћ йл пйрешће,
Ши ла Турћ ље повјесчешће,
Турћилор, агалилор,

Мај марј фăљиторилор,
Аскултац ла вуорба мја,
Кă је бунă ну је ра,
Кум јеу вуоуо о-ј повјесча,
Ја йнтăриц вйслъиљи,
Мйна-ц шајка кйт пућец,
Унђе вој сă-м ажунђец,
Ла ун мик ђе прундуљец.
Аскултац ла миње йнкуа
Нума пје марђинă с-о луац,
Кйнд ој зйће апă љинă,
Јестă о бабă бăтринă,
Лу Тањислав мумă бунă.
Ши ла бабă кйнд стрйгац,
Ку минћуњ с-о луац,
Ши пје баба с-о йншелац,
Кă баба ва повесча,
Унђе јел ва шеђа.

Зелен лист мака,
Не знате за војника јака,
Девојке нисте ли сазнале
Где се Станислав скрива?
Три дана га тражим!
Две девојке зачуташе,
Само једна проговорила.
Ах, само Станка, љубавница,
Проклела је Богородица,
И Света Петка.
Станиславу није љуба била,
И кучка Турцима тајну одала,
Овако је Турцима говорила:
„Турци, агалије,
Хвалисавци велики,
Саслушајте речи моје,
Верне и добронамерне.
Како вам ја будем говорила,
Тако ви весла појачајте,
И шајку убрзајте,
Да до малог спруда,
Што брже стигнете.
Код спруда застаните,
И на обалу изађите,
Обалом идите,
Док ја рекох тиха вода,
Живи једна стара бака,
Станиславова стара мајка.
Кад бабу позовете,
Њу што више слажите,
Лажима је обрлатите,
И бабу да преварите,
Баба ће вам одати,
Где га можете пронаћи.

Дар Турћи ђ-ауза,
Зо интјрја вйслиљи,
Мйна шајка кит пућа,
Унђе Турћи йм ажунђа,
Унђе Дуњерја куот фћа,
Ла марђиня трађа,
Мј-о лега ђе о радћиня,
Ћин шајкя јеша афаря,
Дар баба ће фћа,
Тот ла цуаље спала,
Ла цуаље сйнђераће,
Тот ла сйнђе ал ђе Турк,
Мјесћекат ку Арняут.
Баба тот спала,
Ла јеј ну привја,
Дар Турћи о окоља,
Ку минђуњиљи о луа.
Порња Турћи ђе минца,
Ши ђин гуря йј вуорбја,
Фуаје вјерђе ђ-о алуња,
Ту ка о баба мај батриня,
Лу Тањислав мумя буня,
Унђе је Тањислав багат,
Ће три зйље јеу ми-л кат!
Ку Тањислав ам уоцйт,
Мултя благя ам добйнђит,
Ш-авјем бањи ђе йнпярцйт,
Дар акума йл кятм,
Ка тоц фраций ся йнпярцйм.
Вјерђе, вјерђе ш-о лаља,
Дар баба ка баба,
Пуаля лунгя, минће скуртя,
Ся йншела ши ле спуња,
Унђе Тањислав шеђа.

Кад су Турци то чули,
Весла су убрзали,
И шајка је брзо пловила,
Ето Турци стигоше,
Где на Дунаву кривина беше,
И ту на обалу изађоше.
Шајку за жбун привезаше,
И из шајке брзо изађоше.
А баба, шта чини,
Одела је прала,
Одела крвава,
Од крви турске,
Помешана арнаутском.
Баба је прала,
И у њих није погледала.
А Турци је околише,
Лажима је обасипаше.
Да бабу лажима заговарају,
И причом не престају.
Зелен лист лешника,
Ти бако, стара мајка,
Станиславова рођена мајка,
Где је Станислав скривен,
Три дана је тражен!
Са Станиславом смо хајдуковали,
Много блага смо украли,
Благо нисмо поделили,
А сада га тражимо
Да као браћа, благо поделимо.
Зелен лист лала,
А баба као свака баба,
Сукња дуга, памет кратка,
Превари се баба и тајну ода,
Где се Станислав скрива.

Баба Ђин гурђа вуорбја:
„Финкă јестă трјаба аша,
Акултац ла миње йнкуа,
Вă спун ши јеу ђева,
Ће гуод вă спун је аша!
Йнтăриц вйслъиљи,
Мйнац шајка кйт пуђец,
Унђе вој сă-м ажунђец,
Ла ајлăлалт прундуљец,
Шајка йн марђинă о трађец,
Ш-акуоло о сă веђец,
Јестă о салкă марје, налтă,
Ла вйрф је ускатă,
Ши йндупљекатă пје апă.
Кам ла ђал ђе салкă,
Јестă о микă кољибă,
О кољибă тот сурупатă,
Ши туатă фăрйматă,
Унђе а фост пуоду одатă.
Фуаје верђе ш-о лаља,
Йн микă кољиба,
Тăњислав шеђа.
Ћиње пје јел ми-л пăза?
О миђиђикă слугă-са.
Кйнд ој зиђе ђе ун спăнак,
Ће три зйље с-а йнбăтат,
Ши ђ-атунђа с-а кулкат,
Ши ну с-а мај ђешептат,
Багă сама јо фи ђе кап!
Кйнд салка вој о-ц веђа,
Ши кољиба о-ј гăса,
Ку слуга вој о-ц вуорбја,
Слуга ви лор ђешђепта.“
Дар Турђи ђ-ауза,

Баба је овако говорила:
„Слушајте ме добро сада,
Како сада ствари стоје,
Све што ђу вам речи,
Истина је права!
Појачајте весла,
Возите шајку што брже,
Када будете стигли,
Код следећег плићака,
На обалу се зауставите.
Тамо ћете видети,
Велику, високу врбу,
Осушеног врха,
Према реци нагнута.
Десно од врбе,
Колиба је једна мала,
Колиба сва разрушена,
И сва оштеђена,
Где је некад био мост.
Зелен лист од лале,
У маленој колиби,
Станислав борави.
А ко њега чува?
Његова онижа слуга.
Кад споменеш лист спанађа
Пре три дана се напио,
Од тада је заспао,
И није се пробудио,
Можда му је то пред главу!
Када ћете врбу видети,
И колибу пронађи,
Са слугом поразговарајте,
Ваљда ће га пробудити.“
Када су то Турци чули,

Уну ла алту привја,
Ће драг ну мај пућа,
Ће баба ље повјесћа,
Ћелуок њн шајкѧ интра,
Њнћепја шајка о порња,
Ла прундуљеѧ ажунђа,
Коло њн прундуљеѧ вѧзјнд,
Ши њн кољибѧ јеј привинд.
Фуаје верђе ѣ-о лаља,
Шајка њн марђинѧ трађа,
Ш-о љега ѣе рѧдаћинѧ,
Ши ѣин шајкѧ јешау афарѧ,
Сѧ дућау ла кољибѧѧ,
Гѧса пј-а луј слугуѧ.
Ла слуга бањи нумѧра,
Пје Тањислав сѧ-л ѣа

Слуга аша вуорбја,
Ши ла Турћ ље спуња:
Мај Турћилор думѧвуастрѧ,
Ну пуртаѧ вој минће прустаѧ,
Кѧ Тањислав јестѧ бјат,
Кум је мај бун ѣе љегат!
Ће три зѧље с-а ѡнбѧтат,
Ши ну с-а мај ѣешћептат,
Багѧ сам јо фи ѣе кап!
Вој оѧ трѧмеѧа,
О мѧкѧ шајкѧ,
Њн фабрика молдовењаскѧ,
Ћ-аколо сѧ грѧбиѧ,
Ку о фрѧнгије ѣи ла Брашов,
Њнпљећитѧ ѡн уопт виѧѧ,
Ши ку уна ѣе мѧтасѧ,
Њнпљећитѧ ѡн виѧѧ шасѧ,

Они се погледаше,
И пресрећни беше,
Што им баба исприѧа.
Брзо у шајку поскочише,
Што јаче завеслаше,
До плићака допловише,
Са плићака колибу видеше,
Према колиби погледаше.
Зелен лист од лале,
На обали се зауставише,
За корен стабла, шајку привезаше.
Из шајке изићоше,
Ка колиби поћоше,
И слугу пронаћоше.
Њој паре избројаше,
Станислава да им преда.
Слуга овако је причала,
И Турѧима казивала:
Турѧи, господо.
Не будите наивни,
Јер је Станислав пијан,
И лако га је везати!
Пре три дана се напио,
И није се отрезнио,
Можда му је дошло главе!

Ви треба да пошаљете,
Малену шајку,
У фабрику у Молдавији,
И брзо се вратите,
Са канапом из Брашова,
У осам нѧти уплетен,
И са једним свиленим,
Од шест нѧти уплетен,

Таје карње пāнā ин уасā!
Ћин Молодова вења,
Ши фрингијиљи ажунђа,
Ин мйна ла слуга да.
Дар слуга с-ā йнкина,
Ши ђин гурā аша зйћа:
„Дуамње јартā-м пāкāцāлу,
Кā о сā лєг јеу стāпйњору!
Јел м-а пус сā-л пāзāск,
Сā-л пāзāск, сā-л стрāжујеск,
Да јеу ла Турћ ми-л пйрāск,
Атйц ањ л-ам аскултат,
Туатā сймбрија мј-а дат,
Њйћ ун рāу ну мј-а кātат,
Ши сā-л дау ла Турћ лєгат,
Багā сама о сā-м фије ђе кап!
Порња слуга ђел лєга,
Турћи мај ђепарђе ста,
Ши пје Тāњислав привја,
Јеј ка жуарда дйрдāја,
Ће фрикā ну мај пућа,
Бађе вйнту ђи ла ваље,
Пј-а лу Тāњислав кāраре,
Пāру йн кап кйнд йј мишка,
Турћи ла фуга о луа,
Ши ђин гура аша вуорбја:
„Кйнд ој зйће салбā муаље,
Фуђиц Турћи, фуђиц агале,
Н-ашћептарā-ц сā вā таје.
Мишкā капу ши ку ојки,
Акуш ми с-адус вијаца!“
Ши йн шајкā сā йнкиђа,
Да слуга сā рйђа,
Ши лор лє спуња:

Сече тело све до кости!
Из Молдавије стигоше,
И канапе донесоше.
И слуги у руке дадоше.
Слуга се прекрстила,
И овако је говорила:
„Боже, опрости ми грехе,
Што ћу везати господара!
Одредио ме да га чувам,
Да га чувам и да га пазим,
А ја га Турцима издала,
Толико сам га година чувала,
Зараду редовно добијала,
Ништа ми лоше није учинио,
А ја да га Турцима везаног предам,
Можда ће ми доћи главе!
Почне слуга да га веже,
Турци подаље стајаше,
И у Станислава погледаше.
Као прут се тресоше,
Од страха претрнуше.
Дуну ветар са истока,
По раздељу Станиславовом,
Како му ветар косу залепршао,
Турци од страха побегоше.
И овако говорише:
„Док рекох огрлица фина,
Бежите Турци, бежите Аге,
Не чекајте да вас коље.
Главу и очи кад помера,
За живот се уплашише!“
И у шајку побегоше.
Слуга се насмејала,
И њима говорила:

„Мај Турћилор, думњаваустă,
Зăу вă ѝнфрикуошац ѝндатă,
Їнтуорћецавă ла миње,
Кă л-ам љегат биње,
Л-ам љегат, л-ам вăлујит,
Аша кум ам вуорбит,
Кум је мај бун ље пјердут.“
Турћи ѝндăрат сă ѝнтуорћа,
Пје Тăњислав, ље ми-л луа,
Туот ку микă слугă-са,
Ши ѝн вопуор ѝл ѝнкиђа.
Кѝнд ој зѝће о лаља,
Ље фрикă ну мај пуђа,
Кумва ну с-о љешћепта,
Сă рупă фрѝнгијиљи,
Лор с-а дус зѝљиљи!
Турћи вопуору пуорња,
Їн сусу апи фуђа,
Їн парћа алалтă сă дуђа,
Ши ѝн марђинă ми-л љега.
Унђе Турћи сă дуђа?
Їнтро микă кăфења,
Ла вуорбă с-адуна,
Тот ку микă слугă-са.
Уњи љин гурă вуорбја:
„Турћилор привиц ѝнкуа,
Їн цапă л-ом ѝнфиђа,
Ље с-о мира Турћија,
Лѝнă вјерђе флориђа,
Алцѝ љин гурă вуорбја:
„Ба ну је фрумуос аша,
Дакă ѝн цапă ѝл ѝнфиђец,
Ши пин пијац ѝл ѝнпљимбац,
Кăђињеле л-ор привја,

„Турци, господо,
Одједном се уплашисте,
Окрените се ка мени,
Добро сам га завезала,
Завезала и умотала,
Онако како смо се договорили,
Како је најбоље да би га се отарасили.“
Турци се назад вратише,
Станислава узеше,
И слугу његову поведоше.
И у шајку их затворише.
Док рекох зелен лист од лале,
Од страха претргнули,
Ако се отрезни,
И канапе поцепа,
Њима живота више нема!
Турци брод покренуше,
Брзином воде побегоше,
На другу страну стигоше,
И на обалу га привезашше.
Где Турци одоше?
У малој кафаници,
На разговор се скупише,
И малу слугу поведоше.
Једни овако говорише:
„Турци амо гледајте,
На колац га набијајте,
Да се цела Турска чуди“.
Други овако говорише:
„Није тако лепо,
Ако га на колац набијете,
И по пијацама водите,
И кадине ће га видети,
И када ће га угледати,

Ши пје јел кйнд л-ор вјеђа,
Тот фрикос пје кум је аша,
Туаће јеље с-ор стирпја.
Ње љипсашће Турђија!
Нума аскултац ће вуорбјеск,
Сă ну гйнђиц кă пйрăск,
Ла куцйће сă-л дăм,
Ку сабија сă-л тăјăм,
Дуамње, ну мај йл вјеђем!“
Уњи зйћа:“Сă-л њекăм,
Кă ње сйлă сă-л вјеђем!“
Алцй љин гурă вуорбирă:
„Сă-л дăм ла спйнзурăтуаре,
Ши аја јерја пјерзаре!
Фуаје вјерђе љ-о лала,
Нума слуга вуорбја:
„Аскултац, Турђ ла миње,
Кă дакă о јеши пје лумје,
Ла туоц зйље ње рăпуње!
Јеу ћева ам сă вă спун,
Кум ној сă-л прăпăђим,
Вој Турђилор вă дућец,
Ши Дуњерја сă трећец,
Йн Молдова с-ажунђеце,
Ђ-акуоло сă кумпăрац,
Пјатра муори сă кăтац,
Ђе шајспређе палмје йн лунг,
Ши доуоспрăђе йн лат,
Сă-ј атйрнăм дупă кап,
Ку алђиљи с-о љегăм,
Ку алђиљи тот ље фђер,
Мјесечекаће ку оцăл,
Думбă йн Дуњере сă-ј дăм,
Дуамње сă ну-л мај вјеђем!

Све плашљиво, како и иначе
Све ће нероткиње бити,
И Турска ће нам ослабити!
Слушајте ме шта љу ређи,
Не мислите да ми га је жао,
Или ножем,
Или сабљом га заклати,
О Боже, више га неђемо видети!“
Други предложише:
„Треба га удавити,
И више га неђемо видети!“
Други прозборише:
„И са вешањем,
Ништа се не постиже!“
Зелен лист од лала,
А слуга је овако говорила:
„Саслушајте Турци мене,
Ако се буде спасио,
Нама би се живот угасио!
Ја љу вама предложити,
Како га се отарасити.
Ви Турци отидите,
И Дунавом отпловите,
До Молдове да стигнете
И тамо потражите
Воденични камен, и купите
Шеснаест дланова у дужини,
И дванаест у ширини
На врат му закачите,
И алкама га привежите,
Алке све гвоздене,
Са челиком помешане,
И у Дунав га баците,
Да га више не видите.

Дар Турћи ђ-ауза,
Луа о шајка ши пљека,
Кум Дуњерја а трекут,
Тот ђе пјатра а йнтрјебат,
Йн Молдова а гасйт,
Пјатра йн шајка а пус,
Ла Тањислав а ажунс,
Кум Турћи ауза ђе трјаба,
Туоц ла Дуњере ђе граба,
Пје Тањислав са-л вадџ,
Мулц турћ с-адунат,
Ши луј пјатра а лџегат,
Ну са гинђйт ла пакат,
Ку алћиљи ђ-а вуорбит,
Н-ам аузит ђе кинд сйт!
Дупџа ђе л-а йсправит,
Л-а лџегат, л-а йнвалујит,
Ши вопуору а порњит,
Пје Дуњере тот мјергјнд,
Ла апџ адјнкџ кџтјнд.
Унђе лор љи са пџрја,
Кџ мај адјнкџ јерја,
Акуолу друму йј да,
Дуамње, ђе ну-л мај вјеђа!
Ђи ла Дуњере а пљекат,
Ши йн ораш а интрат,
Мулц Турћ с-а мират,
Йн кјрћме с-адунат,
Ла бјеутурџ с-а луат.
Бјау ши са весџљау,
Ђе Тањислав ну грижа,
Ши фрика ну-л мај пурта,
Кџ л-а дат думба йн апџ,
С-а дус ђи пје лумја алба!

Када су то Турци чули,
Шајком су одмах кренули,
Како су Дунавом пловили,
Редом су се распитали,
У Молдови камен нашли,
Камен у шајку ставили,
И код Станислава се вратили.
Кад су сви Турци то чули,
На обалу Дунава дојурили,
Да би Станислава видели.
Много се Турака скупило,
И њему камен привезали,
На грех нису помислили,
И са алкама како су се договорили,
До сад чуо нисам!
Када су то зло завршили,
Везали га и умотали,
Шајком су кренули,
Дунавом пловили,
И дубоку воду тражили.
Где се њима учинило,
Да је вода најдубља,
И тамо га пустише,
Боже, да га никад наше очи не вид!
Са Дунава пођоше,
И у град уђоше,
Многи се Турци зачудили,
У крчму улазили,
И пићу се одали.
Пили и веселили
И на Станислава заборавили,
Страх су изгубили,
Јер га је вода однела,
И са овог света је нестало!

Дар Тањислав ће фаћа?
Кинд ин апă друму њ да,
Пјатра ла фунд њл бага,
Ја пје фунд са ашезат,
Ши њн нăсѡп са ѡнгруопат.
Кинд Тањислав а ажунс жос,
Нăсѡпу јерја рăкуорос.
Три зѡѡе а шезут,
Тот сунт Дуњере ла фунд.
Зăуа ѡе патру с-а трезѡт,
Ши с-а помењит ла фунд.
Одатă с-а опинђит,
Фрѡњѡѡѡ ѡ-а рупт,
Алђѡѡѡ н-а путут.
Јел аминђа с-адус,
Ѐста је лукру ѡе Турк!
Ку дирјапта пјатра трађѡнд,
Ши ку стѡнга ногѡнд,
Кинд ѡесупра а јешит,
Пистă Дуњере а привит,
О фјеђѡцă а вăзут,
Ла Дуњаре коборѡнд,
Мѡна боји, адăпѡнд.
Да Тањислав ѡе о вјеђа,
Јел ла фатă стрѡга,
Ши ѡе фатă са руга:
„Бре ту фатă ѡивезанкă,
Ај фрађе ор татă?“
Фатă ѡј рăспунђа:
„Спуње-ц ѡе авјец ку тајка?
Лѡна вјерђе фуој ѡе мър,
Ам ун мѡндру тăјкушор,
Ши ун фрацѡјор.“
Финкă јеста трјаба аша,

А са Станиславом, шта се десѡло?
Кад су га у воду бацили,
Камен га на дно спустио,
На дно се зауставѡ,
И у песак се заглавио.
Кад је Станислав на дно стигао,
Песак је хладан био.
Три дана је лежао,
На дну Дунава.
Четвртог дана се отрезнио,
И на дну се пробудио
Свом снагом се напнуо,
Канапе је покидао,
Алке ѡѡе успео.
Напокон се сетио
Ово је Турчин урадио!
Десном руком камен је вукао,
Левом руком је пливао
Кад је на површини изашао,
Преко Дунава је погледао
Једну девојчицу је спазио,
Према Дунаву је силазила,
Волове да напоји.
Станислав кад је видео,
Девојчицу је позвао,
И њу је замолио:
„Хеј, ти мала, са села,
Имаш брата или оца?“
Девојчица му одговара:
„Реците, зашто вам треба тата?
Зелен лист јабука,
Имам дивног оца
И братѡѡа.“
Речи ѡу ти о чему се ради,

Аскултă ла миње йнкуа,
Бе лунђешће-м вијаца,
Кăтрă касă сă ће дућ,
Сă винă йнкуа, йндатă,
Ла лунтрија унђе је лѣгатă,
Ши сă мај ја о вйслă,
Ши ла брйу сă-ш ја пила,
Кă-м трабује айћ ћева.
Бе м-а скуаће ђ-айћа,
Ши-м лунђешће вијаца,
Йј дау благă кйт-о врја,
Сă мăйнинће ку лйнгурса,
Ку туатă фăмильија!
Кйнд акасă а веъит,
Лу фраћи-су а повјесћит,
Ку војњику а вуорбит.
Дар фраћису, зо, ну врја.
Ла татă-су сă дућа.
Кйнд ла татă-су ја с-а дус,
Ка ла нанă-су ну ј-а спус.
Пуорња фата ђе минца:
„Аскултă, татă йнкуа,
Сă-ц јеј ла брйу пила,
Ши фућ ла Дуњере йндатă,
Ја-ц лунтрија унђе је лѣгатă,

Ши йнкă о вйслă.
Шћи татă ор ну шћи,
Фуаје вјерђе ђе три фуој,
Његустуору ал ђе бој,
Бе тот дурмја пи ла ној,
Јел йнврун вопуор с-а пус,
Ши вопуору са рăспунс.
Кйнд вопуору с-а фăрймат,

Саслушај ме добро,
Да би ми се живот продужио,
Оди кући својој,
Нека што пре дође,
До чамца где је завезан,
Весло да понесе
И пилу око појаса нека стави,
Услугу да ми учини.
Ако ме одавде спаси,
И живот ми продужи,
Добиће благо колико му драго,
За њега и ,
Фамилију целу!
Када је кући дошла,
Брату је испричала,
Шта је са човеком разговарала.
Брат на то није пристао.
Код оца је отишла,
Кад се оцу обратила,
Другу је причу испричала,
Поче ћерка лагати:
„Саслушај ме сада тата,
Задени за појасом пилу,
И до Дунава отрчи,
Чамац свој одвежи,

И весло своје понеси,
Знаш ли тата или незнаш,
Зелен лист са три листа,
То је наш трговац стоком,
Који је код нас често ноћио,
На једном је броду био,
Брод је потонуо,
Кад се брод распао,

Јел пје о бланă а скăпат,
Йнтрун островјел лăпăдат.
Ши-м спусă дар сă пуаће,
Сă-ј скуоц капу ђи ла муарће,
Кă-ц дă благă кйт ој врја,
Сă мăнинћ ку љингура,
Ку туатă фăмиљија!“
Дар татă-су кйнд ауза,
Јел пје фатă о крјеђа,
Ши лува ла брйу пила,
Ши вйсла пје спинаре,
Пљека пје Дунăре ла ваље.
Кйнд ла Дуњере а ажунс,
Пје Тăњисла л-а куноскут,
Ши йндăрăт сă йнтуорђа,
Ла фатă мулће йј спуња,,
Ши ђин гурă аша вуорбја:
„Ма дућ сă пјерд вијаца,
Ласă-л пје аста акуоло,

Јеу ма дук ла трјаба мја!
Да Тăњислав ђе вјеђа,
Јел дупă бăјат стрйга:
Бре фраће ну аша,
Ши ну баће фјеђица!
Пйнтру кă ај веџит айђа,
Вино ла миње йнкуа,
Ђе лунђешће-м зйљиљи,
Зйљиљи ши нăкăзурљи,
Кă дакă ој јеши ђ-айђа,
Фрумуос дар о-ј кăпăта.“
Кум бăјату сă йнтуорђа,
Лунтрија йш лува,
Друму пје Дуњере йш лува,
Спре Тăњислав апука,

Он је спас на једној дасци нашао,
И до острвца је допливао.
Па ме је замолио,
Да му живот спасиш,
Даће ти блага колико пожелиш
Теби, и,
Целој фамилији!“
Кад је отац то чуо,
Ђерки је поверовао,
За појасом пилу наденуо,
Весло на леђима понео,
И ка Дунаву кренуо.
Кад је на Дунав стигао,
Станислава је препознао,
И кући се вратио.
Ђерку је нагрдио,
И овако јој говорио:
„Послала си ме да главу изгубим,
Нека он остане тамо!

А ја идем послом својим!“
Станислав кад је то видео,
И човека је позвао:
„Брате немој тако,
Немој ђерку грдити!
Кад си до овде дошао,
Би ли до мене кренуо,
Продужи ми дане,
И муке ми скрати,
Ако ме сада спасиш,
Лепе дарове ћеш добити.“
Човек се предомислио,
Чамац је одвезао
И Дунавом је заплвио,
Према Станиславу кренуо,

Ши ла јел ажунђа,
Пила ђин брју скуоћа,
Алђиљи ље таја,
Друму ла пјатрѧ ѡј да,
Ши ѡн лунтрије ѡл пуња,
Тањислав вѡсла о лува,
Бе доуо орј трађа,
Бе а триља кѡнд трађа,
Шајка паркѧ фуђа,
Пје ускат о лѧпада.
Да бајату бе фађа,
Бе фрикѧ ну мај пуђа,
Ши сѡнгур вуорбја:
„Марје алѧ је уому ѧста,
Ну мај ћер ѡмѡка!“
Да Тањислав бе фађа,
Ла бајат ѡн мулцѧмја,
Ши ђин гурѧ аша вуорбја:
„О сѧ винѧ времја аја,
Кѧ н-о сѧ пуоц сѧ дућ блага!“
Тањислав ћ-а фѧкут,
Ђин сат ѡн сат а плѧкат,
Ши сѧ ѡнђинђа ку о фрѡнгије,
Ши плѧка јел ѡн ћершије.
Тот умблѡнд ђин сат ѡн сат,
Снтрун уораш а интрат,
Бе о кѡрћмѧ а афлат,
Ши спре кѡрћме а плѧкат.
Кѡнд ла кѡрћмѧ а вењит,
Ши ѡн кѡрћмѧ а привит,
Пљѡнѧ бе Турћ јерја,
Бја вин ши сѧ весѧља,
Кѧ ј-а рѧпус вијаца!
Кѡнд ѡн кѡрћме јел интра,

Кад је до њега стигао,
Пилу је из појаса извадио
И алке посекао,
Камена га ослободио,
И у чамац га убацио.
Станислав се весла доватио,
Два пута замахнуо,
Кад је трећи пут замахнуо
Шајка као да је полетела,
И до обале стигла.
А човеку шта се десило,
Много се уплашио,
И у себи је говорио:
„Велика је ово ала од човека,
Ништа му нећу тражити!“
А Станислав шта је урадио,
Човеку се много захвалио,
И овако му говорио:
„Доћи бе време моје,
Да нећеш моћи благо понети!“
Станислав шта је урадио,
Из села у село ишао,
И једним се канапом опасао,
И просити је кренуо.
Ишао је из села у село,
И до једног града стигао,
О крчми је једној чуо,
И ка њој кренуо.
Када је до крчме стигао,
Унутра је погледао,
И пуно је Турчина угледао,
Вино су пили и веселили
Јер су њега убили!
У крчми када је улазио,

Йн туаће пәрцїљи привја,
Сабија а вазут-о одата,
Јерја йнтрун куј атїрнатя.
Пљека јел ши ћерша,
Туоц Турћи йл дāруја,
Кйћун леј, кйћ-о пāра,
Да јел аша вуорбја:
„Турћилор, аганлилор,
Дāрујицā мā ку пāрауа,
Јеу сā вā јау ку кјесауа!“
Да ун Турк аша вуорбја:
„А йнвијат Тāњислав“,
Ор ај врун вāр,
Кā мулт самењ ку јел!“
Тāњислав ће-л ауза,
Ла сабије сā репјеза,
Кйнд мйна пје ја пуња,
Порња Турћи кāсāпја!
Фуаје вјерће ћ-о лаља,
Оф, Дуамње ће лє фāћа!
Кйнд ла уше адāста,
Карје Турк афарā јеша,
Тот капу аћи йл лāса,
Туоц Турћи йј тāја,
Пин уораш сā йнпљимба,
Йн алта кйрћме сā дућа,
Да акуоло ће вјеђа?
Фуаје вјерће ћ-о лаља,
Мићићикā слугā-са,
Кум бја ши сā весāља,
Лāутари йј кйнта,
Кā ј-а рāпус луј вијаца
Да слуга ће фāћа?
Кйнд Тāњислав интра,

На све стране погледао,
Сабљу је запазио,
На зиду закачена.
Почео је просити,
Турци су га даривали,
Лепе му парице давали,
Он је овако говорио:
„Турци, аганлије,
Даривајте ме парицом,
Ја ћу Вам узети кесом!“
А један је Турћин овако говорио:
„Оживео је Станислав“,
Или си му рођак,
Јер на њега много личиш!“
Кад је Станислав то чуо,
До сабље је потрчао,
Кад је сабљу дохватио
Само их је касапио!
Зелен лист лале,
Мили Боже, шта им је радио!
Кад их је код врата сачекао,
Ко би напоље излазио,
Без главе би остајао,
И све Турке побио.
Градом би прошетао,
И у другој крчми је отишао,
И тамо кога је угледао?
Зелен лист лале,
Слугу његову, малену
Како пије и весели се,
Док су јој свирачи свирали,
Јер му је живот одузела.
А слуга шта је урадила,
Кад је Станислава видела,

Бузйљи йј плезња,
Ка жуарда дйрдја,
Ће фрикѧ ну мај пуѧа.
Таѧислав кум интра,
Джирепт ла слугѧ сѧ дуѧа,
Ши ѧин гурѧ аша вуорбја:
„Слугуљицо вајѧе миѧе,
Ће сѧ фак јеу ку ѧиѧе!
Ће ц-ам фост јеу виноват,
Ће мај дат ла Турѧ љегат,
Њиѧ аша ну мај лѧсат,
Тот ѧе миѧе ај умблат,
Тримјеса-ш йн цара молдовјеѧаскѧ, Турке си у Молдавију послала,
Пјатра муори мј-ај кѧтат,
Дупѧ кап мј-ај атйрнат,
Думба йн Дуѧере мј-ај дат!
Да јеу дакѧ ам фост војѧик,
Ши н-ам фост йнкѧ ѧе перит,
Вјез, пје фунд н-ам шезут,
Јар пѧмйнту ам вѧзут!
Да цйје ну-ц фак аша,
Дупѧ гйт сѧ-ц дау пјатра,
Нума јеу о-ј тримјеѧа,
Унѧе йн лумје с-о гѧса,
А мај микѧ рйшѧйца .
Рйшѧйца о гѧса,
Дупѧ кап ј-о пуѧа,
Думба йн марѧинѧ йј да,
Дуамѧе, ѧе ну мај о вјеѧа!
Таѧислав сѧ йнтуорѧа,
Тот йн лумје унбла,
Ће фатѧ йнтрјеба,
Кйнд пје фата а гѧса,
Јел ла татѧ-су о ѧерја,

Уста јој се надула,
Као прут је дрхтала,
И од страха се тресла.
Станислав кад је ушао,
Право слуги је пришао,
И овако јој стаде говорити:
„Слугице, тешко мени,
Шта ми је сад чинити теби!
Шта сам ти ја лоше чинио,
Да си ме Турцима везаног предала,
Ни таквог ме ниси оставила,
И даље си ми зло наносила.
Воденични камен набавила,
Па ми за врат привезала,
И у Дунав ме бачила!
А ја ако сам снажан човек био,
За умираѧе време ми није било,
На дну нисам остао,
И опет сам земљу угледао!
А тебе нећу тако мучити,
И нећу ти о врат камен обесити,
Ја ћу људе послати,
По свету да потраже,
Ручну воденицу да ми пронађу..
Воденицу пронађоше,
За врат јој обесише,
И на обали реке је бацише,
Боже мили, да је никад не видели!
Станислав се вратио,
По земљи је лутао,
И за девојку питао.
Кад је девојку пронашао,
Од оца је запросио,

Ши пје фатѧ о лува,	Са њом се оженио
Марје нунтѧ фѧѧа,	Велику свадбу приредио,
Ку ја сѧ кунуна,	И са њом се венчао,
Мултѧ благѧ ла пѧринц да.	Родитељима велико благо дао.
Дој лѧутарј туомѧа.	Два свирача је погодио,,
Ла лѧутарј повјесѧа,	О себи је ѧима причао,
Ши ѧн кѧнѧек сѧ пуѧа,	И о себи песму отпевао,
Дуамѧе ѧе сѧ помеѧа!	О Боже, тако се спомиѧао!
Суариљи мјерѧе ши апуѧе,	Сунце се раѧа и залази,
Ће Тѧѧислав тот сѧ спуѧе:	Прича о Станиславу не пролази,
Суариљи мјерѧе ши грѧбјешѧе,	Сунце сија и корача,
Ће јел тот сѧ повјесѧешѧе.	О ѧему се и даље прича.

Бѧлада мј-а повјестјит-о Воја алу Љенуцѧ дјин Бљивановѧц(1948.).Јел а аузјит-о дји ла дјѧда ши тата-л луј (Љуба ши Божа) карје а фост марј лѧутарј.

Баладу ми је казивао Воја Јануциѧ из села Вељково, код Неготина. Он је чуо од свог деде Љубе и оца Божицара, који су били чувени виолинисти.

Ћин 17. пѧнѧ ѧн 19. ѧирјешару ану 2024.

Од 17 – 19. јуна 2024.г

